

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De eo quòd vita religiosorum sit tentatio, & exemplum de rege
Carlomanno, & de fure à sancto Bernardo à suspendio liberato, cap.
primum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

DE TENTATIO- NE LIBRI QVARTI

CAPVT PRIMVM.

CAESARIVS.

ASCENDENTES filij Israël de Egypto, *Tentatio*
 mox tentati sunt in deserto. *quid sit,*
 Egyptus designat mundum, siue peccatum, de- *Ex vnde.*
 sertum monasterium: respectu enim *Exod. 15*
 multitudinis à multis deseritur, & à *16.*
 paucis incolitur. Egyptus interpreta-
 tur tenebræ, vel tribulatio, vel angustia persequens: &
 vbi maiores tenebræ, tribulationes, angustie, & perse-
 cutio, quàm in mundo & in peccato? Nusquam. Filij
 Israël sunt electi quique, qui statim vt egressi fuerint
 de seculo per conuersionem, & de peccato per contri-
 tionem atque confessionem, vix esse potest, quin in
 monasterio quasi in deserto, circa principium maxi-
 mè, multimodam incurrant tentationem. Et con-
 grue viderur in quarta distinctione esse tractandum
 de tentatione, quia quaternarius stabilitatis numerus
 est: corpus enim quadratum, in quamcunque partem
 vergat, stationem naturalem seruat. Cùm peccator ad
 Dominum corpore, deserendo seculum, fuerit con-
 uersus, corde pro peccatis suis contritus, & oris con-
 fessione iustificatus atque confirmatus, tunc ad pu-
 gnam tentationis procedet securiùs, & cùm hoste di-
 micabit efficaciùs. Vnde Saluator post baptismũ, non
 ante, permisit se tentari à diabolo. Confessio oris cum *Matth. 4*
 contritione cordis, secundus baptismus est. Hinc est
 quòd Apostoli post aduētum Spiritus sancti, persecu-
 tionibus exponuntur, in cuius figuram mox post Pen-
 tecosten libri Regum leguntur, in quibus bella fidelis
 populi cum gētibus, id est virtutum cum vitijs, com-
 memorantur. APOLLONIVS: Viderur is rectus esse or-

L 3

do iu.

do iustificationis, vt sicut contritionem confessio, ita confessionem sequi debeat satisfactio. CAESARIYS Iuste quidem moueris, sed tentationis vim non intelligis. Quod apud religiosos, & maximè in ordine monastico, satisfactio pro peccatis siue pœnitentia sit tentatio, facile tibi ex verbis bene experti, id est sancti, Iob probabo, ait enim: Militia est vita hominis super terram. Alia translatio habet: Tentatio est vita hominis super terram: & militia est & tentatio; militia est propter exercitium; tentatio propter laborem & periculum. Et nota quod non dicitur, tentatio est vita animalis, sed hominis, id est, humanè & rationabiliter viuentis, qualis est vita religiosorum, qui secundum spiritum viuunt, & carnis desideria non perficiunt. Seculares verò atque carnales, qui secundum carnem ambulant, improprie tentari dicuntur, quia mox vt tentamenta sentiunt, vel consentiunt, vel tepidè resistunt, similes equo & mulo, quibus non est intellectus. Si ergo tentatio est religiosorum vita, qui vigilando, ieiunando, orando, in prosperis & aduersis obediendo propter Christum, nihil in hoc mundo terreni possidendo, semper vitijs & concupiscentijs contradicunt; necesse est, vt ipsam tentationem concedas pro peccatis illorum satisfactionem. Venientibus ad ordinem nostrum, etiam si innumera & grauissima commiserunt peccata, nil eis aliud iniungitur pro satisfactione, nisi vt ordinem seruent. Hinc est quod sanctus Bernardus, cum tempore quodam quendam regem Francorum in ordinem recepisset, illi solummodo, post confessionem, dominicam orationem iniunxit; quo turbato, putans sibi à sancto illudi, respondit Abbas beatus: Tu tantum orationem hanc dicit, & ordinem custodi, & ego pro peccatis tuis rationem reddam in die iudicij. Item cum idem sanctus casu transiret, vbi homo reus erat suspendendus, & peteret cum sibi dari, iudexque diceret: Domine fur est, & suspensio dignus. Respondit Abbas: Da mihi eum, & ego suspendam illum, ordinis distractionem suspendium appellans. Hoc indultum est ordini a sede Apostolica,

Iob 7.

Galat. 5.

Psal. 31.

stolica, vt eius obseruatio, pro qualibet satisfactione peccatoribus sufficiat. APOLLONIVS: Si religio nostra pro peccatis nostris est satisfactio, & eadē satisfactio exterior est tentatio, nosse vellem in quibus vel à quibus tentemur. CÆSARIVS: In quibus tentamur, quatuor sunt, Deus, caro, mundus, & diabolus. Quòd à Deo tentemur, testis est Moyses, dicens: Tentauit Deus Abraham. Item: Tentat vos Dominus Deus vester. Deus verò, secūdum quod Apostolus Iacobus ait: intentator malorum est. Tres residui tētatores, hostes sunt, & ideo vt hostes cauendi. Cedendo eis, confundimur; resistendo, meremur; vincendo coronamur. Quantus sit in tentatione labor, quantus timor, quantum dispendium, quantumve meritum, sequentia declarabunt exempla.

CAPVT II.

SEPTEM sunt vitia principalia de vna virulenta radice, superbia scilicet, pullulantia, ex quibus vniuersa penè procedunt tentamenta. Primum vitium superbiæ succedens est inanis gloria, secūdum ira, tertium inuidia, quartum acedia, quintum auaritia, sextum gula vel gastrimargia, septimum luxuria. Ex his quædam spiritualia sunt, vt inanis gloria, ira, inuidia: quædam corporalia, vt gula & luxuria: quædam mixta, vt acedia, auaritia. Acedia, quantum pertinet ad dolorem cordis, vitium spirituale est; quantum ad torporem corporis, corporale est. Septem istæ pestes septē sunt riuuli, quibus irrigatur terra Ægypti, id est tenebrosus cor peccatoris. Et sicut Nilus, ex cuius abundantia diuiduntur septem riuuli, fluit de paradiso, & deriuatur per Ægyptum: Ita Lucifer eiectus de cælo propter superbiam, per hæc septem vitia se diffundit per cor humanum peccatis mortalibus tenebrosus. Septem ista vitia designant septem illas gentes immundas, quas Dominus a facie Israël de terra promissionis deleuit. Designatur etiam per dæmonia septem, quæ Saluator de corde Marię Magdalene eiecit. Ex quatuor rotis huius septenarij Ioël Propheeta quadrigam construit Pharaoni, dicens: Residuum

Genes. 22
Deut. 13
Iac. 1.1

De 7. vitis capitalibus.

Deut. 7.

Luca 8.
Ioel. 1.